

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ПРИРОДНИХ ДЕТЕРГЕНТІВ ПРИ ВИРОБНИЦТВІ М'ЯСА ІНДИКІВ

В. А.Бурлака, д.с.-г.н., професор ЖНАЕУ
О.О. Лавринюк, к.с.-г.н., доцент ЖНАЕУ

Постановка проблеми. Одним із основних показників при визначенні ефективності виробництва м'яса птиці є затрати кормів на одиницю продукції. Зменшення цих затрат впливає в кінцевому результаті на зниження собівартості та підвищення рентабельності виробництва продукції птахівництва, у тому числі й індичатини. М'ясо індиків – це низькокалорійний дієтичний продукт харчування, з оптимальним співвідношенням білків та жирів, з високим рівнем фосфору, амінокислот та вітамінів.

Індика – дуже вибаглива птиця, вона вимагає відповідних умов утримання та збалансованого повноцінного корму. Індикам необхідно більше білка в кормі, вітамінів та мінеральних речовин у кормі. Вони відрізняються високою енергією росту і при обмеженому вигулі молодняку потрібно від 4 до 5 кг корму на 1 кг приросту. У період інтенсивного росту індичат (1-4 тижні) їх необхідно забезпечити комбікормами з високим вмістом сирого протеїну- 28 % та обмінної енергії – 1,2 МДж.

Індика, на думку вчених і практиків, відрізняється високим рівнем м'ясної продуктивності. Це, в свою чергу потребує збалансованої годівлі та високої перетравності поживних речовин. Так наряду з білками (25-30 %) молодняку потрібний мінеральний корм. Відсутність або нестача окремих елементів, а також порушення їх співвідношення в раціонах призводить до зниження ефективності використання поживних речовин кормів і як результат – до зниження продуктивності птиці.

Високі економічні вимоги до рентабельності виробництва спонукають птахівників використовувати більш прогресивні та дешеві технології, що забезпечують максимальний рівень продуктивності птиці, ефективне використання кормів [2].

Однією з умов отримання дешевої високоякісної продукції є збалансовані раціони по великому ряду поживних, мінеральних та біологічно активних речовин. Важливе місце у цьому займає безумовно мінеральне живлення. Критерієм повноцінності мінерального живлення є: інтенсивність росту, продуктивність,

витрати корму на одиницю продукції, загальний стан здоров'я. Ця обставина особливо актуальна в умовах інтенсивного промислового утримання та вирощування птиці. У практиці птахівництва використання неорганічних солей перехідних металів (заліза, міді, кобальту, цинку) дозволяють підтримувати баланс цих мікроелементів у організмі птиці. Такий підхід у годівлі тварин та птиці потребує суттєвого перегляду через забруднення ґрунту мікроелементами, що потрапляють разом з послідом [3].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Останнім часом широко вивчаються нетрадиційні мінеральні добавки – природні детергенти. До таких можна віднести цеоліти, бентоніти, каоліни, анальним, алуніти тощо. Про ефективність застосування цих мінералів у годівлі сільськогосподарських тварин та птиці свідчать чисельні результати досліджень вітчизняних та зарубіжних вчених: В.І. Георгієвського, Г.О. Богданова, М.Ф. Кулика, Г.Т. Кліценка, Ю.І. Савченка, В.А. Бурлаки, В.Ф. Каравашенка, А. Хеннига, Б.Д. Кальницького, Я.І. Кирилів, І.Н. Савчука, Д.А. Засєкіна, Т. Chunha С.Е. Lueker R.W. Philips [1].

Алунітове борошно на 1,5–2 рази уповільнює проходження їжі шлунково-кишковим трактом птиці завдяки утриманню в ній різноманітних з'єднань срібла й активного кремнезему робота шлунка та кишечника. З огляду на гігроскопічність та адсорбційні властивості, цеолітові й алунітові кормові добавки повинні зберігатися в сухих та чистих приміщеннях. Припускається їх зберігання на піддонах у крафт-мішках на вулиці, під поліетиленою плівкою або брезентом. Кормове алунітове борошно сприяє частковій заміні черепашки й інших мінеральних компонентів раціону, необхідних для нормальної роботи м'язового шлунка.

Високе утримання сірки в алунітовій породі дозволяє відмовитися від додаткових її постачань для годівлі птиці. Алунітове борошно в раціонах практично виключає канібалізм молодняку птиці. Яйценосна птиця збільшує свою продуктивність та живу масу, при цьому підвищуються інкубаційні якості яєць і тривкість шкаралупи [2].

Постановка завдання. З огляду на зазначене, метою наших досліджень було виявлення доцільності використання алунітового борошна як мінеральної добавки в годівлі індиків.

Результати досліджень. Використання в досліді алунітового борошна як мінеральної добавки в кількості 7-8 г позитивно вплинуло на затрати корму на одиницю продукції. Ці показники представлені в таблиці 1.

Таблиця 1

Затрати кормів

Показники	Групи				
	1	2	3	4	5
Кількість голів	50	50	50	50	50
Період досліду, діб	100	100	100	100	100
Затрати комбікорму за весь період, кг: на 1 голову	39,85	39,85	39,85	39,85	39,85
на 50 голів	1992,6	1992,6	1992,6	1992,6	1992,6
Затрати комбікорму на 1 кг приросту, кг	5,42	5,04	4,98	4,06	4,50

Найнижчими витрати корму у фізичній масі на 1 кг приросту в четвертій дослідній групі (4,06 кг), де індичкам щоденно вводили у комбікорм 7 г алунітового борошна. Незначно вищі затрати кормів у 5-й групі (4,50 кг), де птиця отримувала 8 г препарату, за ними йдуть показники третьої та другої груп – 4,98 та 5,04 відповідно.

Економія корму на 1 кг приросту складає: 0,4 кг або 9,5% у другій групі і 0,44 кг – 8,2% у третій групі. Найменші витрати корму відмічено у четвертій та п'ятій групі, де затрати нижчі, ніж у контролі відповідно на 1,36 кг та 0,92 кг.

Висновки. При вирощуванні індичок бройлерів д evjdf[ghjvbskj] nt[y]kjus] з метою підвищення продуктивності, збереження птиці, скорочення строків відгодівлі та заощадження комбікормів, рекомендуємо використання детергента – алунітового борошна у складі комбікорму у віці 101-200 діб у кількості 7-8 г на голову на добу.

Список літератури

1. Бурлака В.А. Годівля сільськогосподарських тварин. Навчальний посібник / В.А.Бурлака, М.М.Кривий, В.П.Славов та ін. /Під заг.ред. д.с.-г.н. Бурлаки В.А. Житомир: Вид. Житомирського державного університету, 2004, С. 140-160.

2. Бурлака В.А. Детергенти сучасності. В.А.Бурлака, І.Г.Грабар, В.М.Микитюк та ін.. Монографія за ред. В.А.Бурлаки. Житомир: Вид-во «Полісся», 2013.-652с.

3. Кліценко Г.Т., Кулик М.Ф., Кліценко Г.Т. Мінеральне живлення тварин.- К.: Світ. 2001.- 275с.

4. Сниг А. Минеральные вещества, витамины,

биостимуляторы в кормлении сельскохозяйственных животных.- М.: Колос, 1976.- 370с.

5. Хмельницкий А.Г. Методика и техника лабораторных работ для студентов, лаборантов и аспирантов зооветеринарных институтов. /Учебное пособие. /А.Г.Хмельницкий, В.А.Бурлака, В.И.Костенко и др.- К.: НАУ, 1992.-186с.